

Paragraaf 2.1

Consument

Producent

Samen sta je sterker?

= gebruiker of koper

= maker of verkoper

Consumenten-organisatie

= komen op voor de belangen van de consument.

Dit doen ze door:

- Onpartijdige en onafhankelijke productinformatie
- Informatie over rechten en plichten als consument
- Acties bij producenten of de overheid om de belangen van de consument te beschermen

Vergelijkend warenonderzoek

= een test waarbij gelijksoortige producten met elkaar vergeleken worden op prijs en kwaliteit

Berekening van prijs per standaard hoeveelheid

$$\frac{\text{prijs product}}{\text{gewicht product}} \times \text{standaard hoeveelheid} = \text{prijs per standaard hoeveelheid}$$

Keurmerk

= het product met een keurmerk voldoet aan bepaalde eisen

Berekening prijsverschil in procenten

$$\text{Verandering in \%} = \frac{\text{nieuw (bedrag)} - \text{oud (bedrag)}}{\text{oud (bedrag)}} \times 100$$

Paragraaf 2.2 Waar heb je recht op?

Consumentenrecht = een verzameling van wetten en regels die de consument beschermen bij de aankoop van een product

Wetten consumentenrecht

Wet	Wat houdt het in?	Doel	Voorbeeld
Warenwet	Producten (eten, drinken, speelgoed, apparaten) moeten veilig zijn.	Beschermen van de gezondheid en veiligheid van consumenten.	Er mag geen speelgoed verkocht worden met giftige stoffen.
Wet product-aansprakelijkheid	Fabrikant is aansprakelijk als een product schade veroorzaakt.	Consument krijgt schade vergoed bij ondeugdelijk product.	Een waterkoker ontploft → fabrikant moet de brandschade betalen.

Deugdelijk product = bij normaal gebruik moet het product doen waarvoor het bedoeld is

Levensduur product

- Soort
- Prijs
- Producent

Bedenkijd = de tijd die je hebt als consument om het product na aankoop terug te sturen naar de producent

Bedenkijd is 14 dagen bij aankopen ...

- Via internet
- Via telefoon
- Aan de deur

Toeziethouders consumentenrecht

Toeziethouder	Wat doen ze?	Voorbeeld
NVWA (Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit)	Controleren of eten en producten veilig en eerlijk zijn.	Controleren of speelgoed geen gevaarlijke stoffen bevat.
ACM (Autoriteit Consument & Markt)	Beschermen consumenten tegen oneerlijke handel en misbruik van marktmacht.	Aanpakken van een telefoonprovider die klanten misleidt.
Geschillencommissie	Helpen bij het oplossen van conflicten tussen consument en producent.	Bemiddelen als een winkel weigert een kapotte laptop te repareren/vergoeden.

Paragraaf 2.3

Woningmarkt

- Koopmarkt
- Huurmarkt

Hoe wil je wonen?

= alle vraag naar en aanbod van woningen

Huurmarkt

Kenmerk	Sociale huur	Vrije sector huur
Huurprijs	Maximaal ongeveer € 879 per maand (2025)	Vanaf ongeveer € 880 per maand
Voor wie	Mensen met een lager of middeninkomen (inkomensgrens)	Mensen met een hoger inkomen
Toewijzing	Via woningcorporatie, vaak met inschrijfduur/wachttijd	Direct huren van een verhuurder/particulier of makelaar
Huurtoeslag	Mogelijk als je inkomen en huur niet te hoog zijn	Niet mogelijk
Kwaliteit woning	Vaak basisvoorzieningen, soms kleiner of ouder	Vaak luxer, groter of nieuw

Huurtoeslag = financiële bijdrage van de overheid voor mensen met een lager inkomen om hun huur te kunnen betalen en wordt gegeven door de belastingdienst.

Voorwaarden voor huurtoeslag zijn:

Voorwaarde	Uitleg (2025)
Inkomen	Niet hoger dan €45.500 bruto per jaar . Hoe lager het inkomen, hoe meer toeslag je kunt krijgen.
Vermogen	Maximaal ongeveer € 37.395 per persoon (bij een stel samen maximaal ca. € 74.790).
Maximale huurprijs	Tot ongeveer € 900 per maand (dit is de huurgrens voor sociale huur).

Koopmarkt

Kosten bij het kopen van een huis

- Aankoopprijs
- Notariskosten
- Kadasterkosten
- Makelaarskosten (optioneel)
- Belasting
 - Bij bestaande bouw → kosten koper (k.k.) → overdrachtsbelasting
 - Bij nieuwbouw → vrij op naam → btw

Transportakte = het eigendomsbewijs dat de woning is geleverd aan de koper en dat wordt ingeschreven door de notaris in het Kadaster

Kadaster = organisatie die eigendom vastlegt van onroerende zaken

Onroerende zaken = grond, woningen en gebouwen

WOZ-waarde = waardering onroerende zaken, een taxatie (waardebepaling) van de binnen de gemeente onroerende zaken

Ozb = onroerendezaakbelasting, een gemeentelijke belasting die geheven wordt over onroerende goederen op basis van de WOZ-waarde

Paragraaf 2.4

Wat doe jij voor het milieu?

Milieuschade

= schade die mensen toebrengen aan hun leefomgeving door consumptie

Soort milieuschade	Uitleg / voorbeeld
Vervuiling van de lucht	Uitlaatgassen van auto's en fabrieken → veroorzaken smog en klimaatverandering.
Vervuiling van water	Chemisch afval of plastic in rivieren en zee → slecht voor vissen en drinkwater.
Vervuiling van bodem	Gifstoffen of bestrijdingsmiddelen in de grond → maakt landbouwgrond ongezond.
Verbruik van grondstoffen	Te veel gebruik van hout, metalen of andere natuurlijke materialen → natuur raakt uitgeput.
Verbruik van fossiele brandstoffen	Olie, gas en steenkool verbranden → zorgt voor CO ₂ -uitstoot en klimaatverandering.
Ontstaan van afval	Plastic, restafval en elektronisch afval → moeilijk te verwerken, belandt soms in de natuur.

Ecologische voetafdruk

= de hoeveelheid grond die jij als burger door je consumptie gebruikt voor verbouwen van voedsel, kleding productie, afvalverwerking, verwarming van je huis etc. Je kunt je ecologische voetafdruk verkleinen door producten te consumeren die:

- Lokaal zijn = minder transport en energie nodig
- Duurzaam zijn = minder gevolgen voor volgende generatie
- Gerecycled worden = minder afval

Duurzaam

= dat de behoeften van nu niet de behoeften van toekomstige generaties in gevaar brengt

Overheid stuurt op vraag naar energie

Maatregel	Hoe werkt het?	Gevolg voor energiegebruik
Belasting op energie (bijv. energiebelasting, accijns op benzine en gas)	Energie wordt duurder.	Mensen en bedrijven gaan minder gebruiken of kiezen voor zuinigere apparaten/auto's.
Belasting op vervuiling (bijv. CO ₂ -heffing)	Vervuilende energie (kolen, olie, gas) wordt duurder.	Stimulans om over te stappen op schonere energie .
Subsidie op duurzame energie (bijv. zonnepanelen, windmolens)	De overheid betaalt een deel van de kosten.	Duurzame energie wordt goedkoper en aantrekkelijker .
Subsidie op energiebesparing (bijv. isolatie, warmtepomp)	Huishoudens krijgen steun om energie te besparen.	Minder energieverbruik, lagere energierekening.

Maatschappelijke kosten = alle nadelen die we als samenleving hebben van milieuschade
Niet alle kosten zijn in geld uit te drukken.